

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Rózsa tér, Kardos-ház, 16. sz. alatt.

Íde intéendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok levelek vissza nem adatnak. Hérmontetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy óra 1 frt.
HIRDETÉSI DIJ:
Ot-hasabos postaihoz egyeztetésért 5 kr. — Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyilatkozat 4 hasabos postaihoz 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Kutasi Imre könyvnyomdája, Főplacc, Sz. Nagy Károly-ház.

Íde küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény ugyanint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és ahirdetmények.

Előfizetési felhívás

„DEBRECZENI ELLENŐR“

politikai, társadalmi és közgazdasági lap
1882. évi folyamára.

Előfizetési árak:	
Egész évre	10 frt — kr.
Fél évre	5 frt — kr.
Negyedévre:	2 frt 50 kr.
Egy óra:	1 frt.

Előfizethet helyben a kiadóhivatalban Kutasi Imre könyvnyomdája, (Főplacc, Sz. Nagy Károly ur házában), — továbbá Telegdy K. Lajos és Ifj. Csáthy Károly urak könyvkereskedésében, a vidéken postautalványon minden posta hivatalnál.

A „Debreczeni Ellenőr“ szerkesztősége s kiadóhivatala.

A ki gyönyörködni akar.

(—z—) Nagy élvezettel olvasom, hogy mily kitartással szidja a «Pesti Napló» a kormánypárti mamelukokat, kik imádó Tiszának, minden szavát vakon teljesítik, feltétlen hódolói, nagy embernek bíráják és égve földre istenítik. — Pedig hát Tisza Kálmán semmi, nem tud semmit, nem tesz semmit; vagy ha tud, rosszat tud, ha tesz, rosszat tesz, szóval igen haszontalan egy kis ember. Hanem persze megvette a mamelukokat, mert mindenkinek tudja az árat s azok követik tuskön-bokron keresztül. — De bezeg nem vesz meg minket! — s kiált fel a nevezett lap elkésereve, — s azon őszinte beismeréshez jut, hogy: nem azért nem veszi meg őket Tisza, mintha például nem vehetné, hanem azért, mert nem kel- lenek neki. De hogy magával a tisztelt lap- pal beszéljünk, álljanak itt az erre vonatkozó sorok szóról-szóra, ugyanis:

«Ezt kielégíti az anyagi érdek, amaz a politikai szereposztás vagy a képviselői állás, de mindenki megkapja azt, mire igényt formál. Csak olyanok nem kapnak semmit, kiket szívesebben lát az ellenzéken, mert feszélyeznek őt a kormánypárton. De ezek kisebbség és kisebbség lesznek mindig.»

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A tarisznyás bál.

Hpczú!... Hpczú!!!
„Helf Gott!“ Kedves egészségre galambom! — Köszönöm, köszönöm, hpczú!
Jaj ezek az átkozott nedves téli napok, már ismét náthát kapam! — sipákolit egy élet matrona: a szolgabíró ur éveken gazdag életjárja.
— Unalmas téli esték! — ásitott Csörgössyné — nagyot hörgönte az előtte levő öblös cseszéből.
— Egyhangu kis városi élet! — sohajtott a tüsszögő matrona — mit csinálunk ezeken a hosszú téli napokon.
— Jaj galambom, ez a legkevésbé! — vágott közbe Lármas fiskálisné: a szíves házi asszony. Hát az egyik nap az én vendégeim lesztek, másik nap nálad leszünk, a harmadik nap meg Csörgössyéknel. — No de tessék meg ebből a rossz piskótából, ugy-e bár nagyon rossz, azért nem izlik?
— Oh! dehog, dehog, kitűnő, pompás! — fanyalgott a szolgabíróné — tányérjára körmölve három darab piskótát.
— Csörgössyné galambom! — kinált tovább a házi asszony — No de még csak egy picit!
— Csókollak, angyalom! Lehetetlen! Hisz tudod, hogy nekem oly hamar megárt minden, azután most is olyan gyenge, beteges vagyok!
— Szegény! — sajnálkozott a szolgabíróné. No de azért csak ejd sz hozzá egy kis oszonnára?
— Ha holnap után meg engem szerencsétlettek? — mosolygott a gyöngékedő nagysád.
— Természetes, mindenesetre! — volt az egyhangu válasz.
— Mi ugyancsak elmorzsoljuk valahogy az unalmas téli napokat, — sopánkodott a fiskálisné, — de ezek a szegény lányok, ezek mit csinálnak ebben a hosszú farsangban?
— Mit csinálnak? — csudálkozott Kelepe-ssy szolgabíróné, — hát mulatnak, báloznak!
— Báloznak!? Azután ugyan hol? — fanyalgott a házi asszony; vagy talán még nem is tudjátok, hogy Kelepesen az idén nem lesz bál?
— Nem lesz bál!? Lehetetlen! No ez szörnyűség, borzasztó! scandalum! ilyen hosszú farsang s bál ne lenne!? — lamentált a szolgabíróné.
— No pedig ugy van, bizony galambom, — erősíté a fiskálisné — épen tegnap hallottam Fenyőssy Victortól.
— Jaj, jaj, jaj, csak arról a Fenyőssyról ne hallanék semmit! — vágott közbe Csörgössyné, — kiálhatatlan egy ember, a mult Kränzchenben is csak egy rövid tourt táncolt a Katinkámmal!
— De hát kicsoda, micsoda az a Fenyőssy, — veté oda pikánsul a szolgabíróné. Egy „ügyefogyott“ fiskális, no azért bizony kár oly magasan hordani az orrát!
— Hiába, a kis Barócynak csak nincs párja! — mosolygott a házi asszony, — azt a fiatal embert már csakugyan sajnálom, hogy elment Kelepesről, ő mégis csak tudott néha- néha egy kis mulatságot szervezni leányain- nak, no meg azután rólunk sem feledkezett meg!
— Bizony Baróczy más fiatal ember is volt, mint ez a Fenyőssy, — erősíté Csörgössyné, a ki egyebet sem tud, mint örökösen Lillája után sohajtani, a többi leányokkal meg annyit sem törődik, mint a kormóm alatt ez a kis fekete.
— Hja, de ilyen a mai fiatalok! — so-

Tehát csak olyanok nem kapnak semmit, kiket Tisza szívesebben lát az ellenzéken és nem akarja, hogy a kormány pártján legyenek. Mint például (akar a neveket is elmondhatók) azok, kik a fusio után, «mert nem kaptak semmit,» kiléptek a kormány pártjából. — Ezeknek hát Tisza most sem ad semmit, mert nem akarja, hogy saját pártjában feszélyezzék.

Bizony isten nagyszerű beismerés és dicséretére válik a «Pesti Napló» őszinteségének; hanem hogy az illető pártbeliek, kikről az van mondva igen naivul, hogy csak azért ellenzékiek, mert nem kapnak semmit, — ezen naiv őszinteséghez mit szólnak? — azt ők tudják megmondani.

Annál derekasabb aztán a «Függetlenség» című pletyka lap, mely Tiszának Németh Berezi miatti bizonyos leköszönésével ismét Edelsheim Gyulayt lövén, azóta minden számában arról ír, hogy Tisza csak azért ellenzék, mert nem kapnak semmit, — ezen naiv őszinteséghez mit szólnak? — azt ők tudják megmondani.

«Már tegnap jeleztük Csernátynak az országgyűlés korábbi feloszlásáról hozott hírei alkalmából, hogy a fenyegetőzés, mely nagy fura fanggal a függetlenségi párt ellen volt intéve, de a kormánypártnak szólott, egyik figyelemre méltó bizonyítéka, hogy Tisza pártjában lazul a fegyelem. Ha az előbbi jelek nem mutatták volna is, hogy Tiszát kezd el elejteni pártja; ha a legfontosabb körülmények között, midőn erkölcsi reputációja forgott szernyegben, nem hagyta volna is cserben: a Csernátóy oda vetett fenyegetőzése eléggé jelzi, hogy a «szabadelvűk» összetartására már egyéb eszközt is latba kell vetni, nemcsak Tisza föltétlenül tartott tekintélyt.»

Hát ha most a laikus olvasó, ki nem ismeri a rugókat, hogy egyik miért iratja a «Pesti Napló»-val azt, a másik meg miért iratja a «Függetlenség»-gel ezt, hanem veszi kezbe a lapokat szépen egymásután, s No I. olvassa, hogy mily feltétlen a Tisza

iránti engedelmség a szabadelvű pártban, aztán olvassa No II., hogy miképen ejti el Tiszát a szabadelvű párt, — hát hogy e egymással homökegyenest ellenkező hirtetését egy kapucziner képes-e aztán rendbe hozni? azt köve hiszszük.

Nos hát kérem szépen, ily gyönyörű felfedezésekkel és ellentmondásokkal találkozik a tisztelt olvasó azon ellenzéki lapokban, melyek a hazafiság színe alatt ilyenekkel igyekeznek hatni és elhitetni: hogy ők Cától jellemű igazmondói a hazának. — Hanem a «Pesti Napló»-ból most is mint mindig, egyedül az az irigység beszél, hogy nem ők vannak az ugynevezett «husos fazekak» mellett; a «Függetlenség» pedig azért akarja közönségével elhitetni a Tiszát a hanyatlását Németh Berezi miatt, mert a multkor már azt újságolta, hogy Tiszát a Németh miatt beadta lemondását. De miután hogy a tények a «Függetlenség» ezen híretet bizonyították, hát szegény lap most mindig azon bibelődik, hogy azért meg lesz: csak várja... várja... várjátok....

Mit akar Tisza Kálmán?

III.

(T.) Oh igen is! Ahány lépéssel közelebb érünk a czélhoz melyet Széchenyi István előtünk feltárt, ahány lépéssel a nemzeti köz művelődés és haladás színvonalát közelebb látjuk magunkhoz, illetőleg közelebb jutnak más nemzetek művelődési színvonalához, annál inkább érteni kezdjük Széchenyinek ezen látnoki jelszavát hogy: „Magyarország nem volt, hanem lesz!“

Most már csak az a kérdés: kinek szemelyében fogjuk tisztelhetni Magyarország leendő ipar és közgazdasági miniszterét, hogy az, a Széchenyi irány elveinek nyomdokaiba lépni hivatva legyen? Mert méltóztassanak elhinni, hogy ez a miniszteri állások legfontosabbikainak egyike, s amiut hogy óriásit alkothatnak ha a czélt felismerik, ismét ott leszünk ahol voltunk, ha fel nem ismerik, ha csak azért improvizálnak külön miniszteriumot hogy neve legyen s mint egy gép, a teendőket

minden energia és teremtő erő nélkül, szárazon lemorzsolja Mert ha csinálni akarnak valamit, vagy csináljanak nagy és magas sztos czéllal vagy ha csakugy chablon szerűleg akarnak keresztül esni rajta? — akkor megvallo- lom kár lenne a dologhoz hozzá szólni és koptatni a pennát. Nem ismerők azonban a miniszterelnököt, ha csak föl is tehetnők róla hogy átgondolt és jól felfogott czél nélkül fog valamibe, de hát így is, épen azért, arra vagyunk bátrak figyelmeztetni, hogy a polczra lehetőleg nagy embert, tanult eszes és képes- ségeiről ismert, s ami fő, teremtő erővel bíró egyént ültessen maga mellé.

Az ipar dolgokhoz értő ember van ott elég, de az ipar ügyet azért is nem fejtjük annyira, mert ez az osztály mozog, nem szemérmeskedik, azt tartván, hogy annak ki szemérmeskedik, üres a tarisznyája; hanem gazdáink? azok szunyókálnak néna-néha ijed- ven fel egy kis zajra meg levén róla győződve akkor is hogy: már annál különbül gazdál- kodni amint ők csinálják, nem is lehet! Fity- tyentenek ők minden okosk dásra és minis- teri intézkedésre, hanem vagy engedjék el az adót mind egy szálig, vagy az van benne hogy el kell veszni az országnak!

Ahol tehát ilyen feltevések vannak, ahol a szűk látkör s a tudós hiányából származó reménytelenség ily lethargiába sülyeszti a kedélyeket? hát oda, hogy csak valamilyen eredményt érhesen is el kezdetben, hatalmas erő szükséges mely a gazdaközönséget az ő reménytelen egykedvűségéből felrázni képes érdeklődést képes abban ébreszteni a kézzel foghatólag ott szemel előtt bebizonyítandó hasznos és czél szerű teendők iránt. Ha aztán egyszer az érdeklődés meg van? magától megyen a többi. Arra pedig hog az e félek iránt a miniszterium érdeklődést keltsen sok hatalmas eszköz kínálkozik csak észszerűen és czél szerűen tudja felhasználni, mint például az emberek mulató kedvét az, ki valami jótékony czélt akar előmozdítani; hát ha másképen nem megyen: bált rendez.

Németország a közgazdasági művelődés terén egy századdal előbb magasabb színvona- lon állt már, mint mi (tiszelet a kivételek- nek) jelenleg, s a kormány még 1855-ben is,

lánosan elismert dolog, hogy Kelepesi Róza kisasszony készíti legjobban az effele édessé- geket.

— Mondjon valami újságot kedves Fenyőssy ur — vágott közbe Csörgössyné, a ki ugy látszott nem a legszívesebben hallgatta Róza dicséretét. Lesz-e sok bál ezen a hosszú farsangon? hallom a fővénnyázi fiatal- ság ugyancsak készül a 16-iki bálra,

— Oh fővénnyázi e tekintetben sokkal szerencsésebb, mint Kelepes — válaszolt a megszólitott — fővény házán sok a fiatal em- ber ugy a vállalkozási szellem, nálunk azo- ban, a mint tetszik tudni, mindkettő hiányzik, ez az oka hogy az idén bált sem rendez- hetünk.

— Rettenetes, sohajtott Kelepepepe, ki közben legyen mondva, daczára annak, hogy már 52 tavaszt látott, még mindig elt halt a tánczért.

— De apropos — szolt közbe Csörgössy- syné — épen ma hallottam, hogy Fenyőssy ur, a bált pótlandó egy pikniket fog rendezni.

— Oh kérem én csak az eszme megpen- ditője vagyok — mentegetődzött Fenyőssy — de ha Nagysádtok szíves beleegyezését meg- nyerni szerencses lehetek, akkor...

— Mindenesetre!... mindenesetre!... rikácsolt egyszerre mind a három ténasszony, pedig csak néhány perczel elzölt halalos el- lenségei voltak a balyu bálnak.

— Hiába, Fenyőssy ur még is csak csó- kolni való udvarias ember — mosolygott Ke- lepepepe. Nem feledkezik meg ezekről a sze- gény leányokról, már ugy is egészen kétsé- gbe vannak esve, hogy ezen a hosszú farsangon még csak nem is tánczolhatnak.

— Tehát szabad lesz jelen kedvező al- kalommal nagysádtoknál az iv aláírása végett könyörögni? — mosolygott a dandy, az ala- írási ívet a kíváncsi ténasszonyok elé ter- jesztve.

mikor én Lipcsében jártam, szükségesnek látta, hogy kiállításokra, tanácskozásokra, összejövetelekre edesse a gazda közönséget, annak saját érdekében, úgy annyira, hogy összejövetelekre utazó gazdák, ingyen jegyeket kaptak a vasuton, sőt a szegényebbek még ingyen ebédet is, — mert az állam komoly tudatával birt annak, hogy a mit az a gazda azon összejövetel alkalmával lát, hall és tapasztal, hogy annak az állam is hasznát veszi, a mennyiben a nemzetgazdasági eszközök s a köz jövedelmek előmozdítását gyarapítja.

A minta illetőleg gyakorlati államgazdaságok, hol kitűnően gazdálkodnak, s példát, irányt adnak a gazda közönségnek, elkerülhetetlenül szükségesek. Azért is első teendő legyen az államgazdaságokat az arra nem hivott pénzügyminiszteri fináncz apparátusának szakavatatlan kezeiből kivenni és a földművelési miniszternek adni át, hogy az a schlandrianizmust s minden izében könnyed gazdálkodási modort beszüntetve, határozottan példás gazdálkodást folytasson, kisebb és nagyobb terjedelmű gazdálkodási minták szerint.

Szóval üdvözljük a miniszterelnök ezen legújabb elhatározását, mely hogy mi előbb életbe lépjen, a legmelegebben óhajtuk.

A honvédegylet és Tisza Kálmán.

Budapest, decz. 19.

A budapesti (rég) honvédegylet tegnap délután fel 3 órakor Feleki Miklós elnöke alatt közgyűlést tartott melyben az előkebejelenté, hogy a honvédménház már teljesen át van adva a kormányának. Elhatározatot, hogy 7 tagú küldöttséget küldjenek a miniszterelnökhöz, neki ezért köszönetet szavazni.

Mangin Jakab volt honvédszázados, azon fájalmának adott kifejezést, hogy az országában Németh Albert, volt 1848—1849-iki honvédszázados, épen most, midőn Tisza K. miniszterelnök a honvéd bajtársak jövőjéről oly a tyailag gondoskodik, támadást intéz a kormányelnök ellen, — s azt indítványozza, hogy az egyet rosszalván Németh eljárást, ez esemény felett jegyzőkönyvi sajnálatát fejezze ki.

Az egyet eltekintve minden politikai pártoskodástól, azon indokból, hogy Németh Albert, mint volt honvédszázados, épen most, midőn Tisza K. miniszterelnök oly a tyailag gondoskodik az aggs rokkant honvédbajtársakról, intézett támadást a kormányelnök ellen, rosszalja Németh eljárást, s a megtörténtek fölött jegyzőkönyvileg ad kifejezést sajnálatának.

Még Feleky Miklós elnök eml kezett meg Gorove Antal haláláról melegen, s a közgyűlés az elhunyt bajtárs emléket jegyzőkönyvbe iktatni határozta. Több tárgy nem lévén, az ülés d. u. 4 órakor véget ért.

Haidúmegeye rendkívüli bizottsági közgyűlése.

— Deczember 19. —

Főispán ur Ó méltósága a megjelent bizottsági tagok üdvözlése után, a közgyűlés összehívásának szükségességét rövid szavakban előadván, azt 9 órakor megnyitja.

— Ah tehát már Tóváryné alá is irta? gonyolódott Csörgőssy.

— Mutasd csak kedvesem! szolt közbe a szolgálórné, maga elé huzta az ivet.

— Mutasd csak kedvesem! szolt közbe a házi asszony, megfogva az iv egyk szelét.

— Várj csak angyalom, válaszolt Csörgőssy egészen maga elé huzta az ivet — azonnal olvasom! Hm, hm. Tehát sonka, 2 torta, 6 üveg somlyai! Biz ez nem sok, aztán Tóváriék bora ezetes is szokott lenni.

A fiskálisné pedig ezalatt lefutott az irodába s magával hozva férjének öblös kalamarisát, aztán kényesen bele tütötte a tollat a fekete folyadékba s még kényesebben oda firantotta nevért az ivre, az étkek lajstromába pedig: vaddisznó krémé, tea, rum lön iktatva.

Azután jött Csörgőssy: fánk, pulyka, pecsenye, sütemény, 6 üveg budai vörös borral.

Végre a szolgálórné bigyesztette oda nevé teljes praedicatumával s olyan hatalmas manéppal talált kanyarítani a türelmes piroscs, hogy még Csörgőssy fánkjait is elintáztta, a sütemény mellé még egy kis „disznót is rögtönzött. — Visz pedig malacot, vajjas tészta, — diós pereczeket — és 10 üveg somlyait; mert hát ha Csörgőssy 6 üveg bort vihett, ő a kis-kelepesi nagy kelepesi Kelepeffy Máténé, született felső-bodzai alsó-bodzai Bodzai Krisztina mért ne vihette 10 üveggel, hisz a „Máté sziveni“ pincezében ezer akószámra áll a bor!

Mikor ezután a kelepesi ténaszonyok mind alá firkáitak neveiket az ivre, megkezdődtek a bali előkészüldések.

Fenyőssy megfogadta a sövényházi cigányokat 30 új frtért — a fiatalság ugyan sokalja egy kcsit; de Fenyőssy nem tehet róla, hisz világosan ki van téve a telegrammban, — már t. i. abban, mit a sövényházi cigányok primása küldött Fenyőssynek, hogy

A p-l a d a n y i kir. járásbírósnak telekkönyvi hatáskörrel felruházása tárgyában bizonyos hiánypótlatát véget a törvényhatóságokhoz leküldött miniszteri rendelet felolvastatván, az abban kívántak teljesítése iránt járási szolgabíró utasított, felkérve az alispán is, hogy a mennyiben e kérdés mielőbbi kezdése elintézése igen kívánatos, a szolgabíró által eszközölt pótlólatások után e tárgyban a belügyminiszter urhoz azonnal tegeyen felterjesztést.

A vallás és közoktatásügyi miniszter urnak a megye közönségéhez intézett az iránti felhívása, hogy a Budapest felállítását állami középiskolák tanodába e törvényhatóság területéről küldendő egy vagy több jóra való iparos ifju szakszerű kiképezésére alapítványt tegeyen, felolvastatván: a megyei bizottság habár a legnagyobb mértékben tudja méltányolni a nagyméltóságú miniszter ur üdvös terveit, s az ipar fejlődés emelése körül, s annak felvirágoztatására czélzó minden mozgalom támogatására közreműködni óhajta sajnálatlalt kénytelen kijelenteni, hogy azon okból, mert a megye rendelkezése alatt semmi olyan alap nincs, melyből ilyen czél előmozdításához anyagi segély nyújtásával járulhasson a felhívásnak jelenleg eleget nem tehet, s annak csak szellemi támogatását ígérheti.

A dorogi italmérsi jognak haszonbérbe adása tárgyában leérkezett beugymiszteri reudeletnek, s ezzel kapcsolatosan Barna Mihály s társai dorogi lakosok e tárgyban panaszos kérelmének felolvasása után a regálnak a város által szabad kézből lett kiadása felett előzőleg már hozott megerősítő határozat tartartatott.

Mosony megye közönségének felirata a képviselőházhoz, a m kir. pénzügyminiszterium által kibocsátott a gyámügyi törvényvel ellentétben álló azon rendelet hatályon kívül helyezése iránt, mely szerint a kir. adóhivatalokban elhelyezendő árverészetek utáni vetélyonyítványok a II. fokozat szerint bélyegzőkkel egyszerűen tudomást vétetett, miután itt a megyei árveszeknél előforduló árverészetek nem a kir. adóhivatalban hanem a központi árverésztárban kezeltetnek; s így hasonszerű felirat szerkesztésének szüksége fen nem forog.

Olvasottat Sarosmegye közönségének a Göcsej-Lendél ügyben a képviselőházhoz intézett s pártolás végett e törvényhatóságok is megküldött felirata; a mely is, miután a megye közönsége Arad város hason szellemű átirata folytán a mult gyűlésből már fel irt, egyszerűen tudomásul vétetett.

Torontál megyének a közgazgatási reformja tárgyában az országgyűlés képviselőházhoz intézett felirata szintén tudomásul szolgál.

Gróf Karolyi Gyula urnak a magyar szent korona országát Vereskereszt-egylete ügyében a törvényhatóságokhoz intézett lelkes felhívása felolvastatván határozottá lett hogy ezen ügy hazafias mint emberbarátias egyet érdekeinek előmozdítására mindent megteenni óhajj ugyan de a mennyiben nincsen rendelkezése alatt semmi olyan alap a melyből a nemesczélú egyesület közvetlen anyagi segedelemben részesíthetné csupán annyit tehet, hogy a felhívásnak megfelelőleg egy nagyobb számú bizottságot küld ki az alispán elnöke alatt oly utasítással, hogy ezen bizottság az egyletnek Budapestben székelt központi választmányával érintkezésbe téve magát egyrészt a megyei, vidéki és illetve sárosi választmányok másrészt a fiók egyletek szervezését a törvényhatóság nevében és megbízásából fogantassa. Ezen bizottság tagjai lettek a városi polgármesterek, járási szolgabírók

„a költség sok, alább nem lehet, „egyszeri szedés.“ — Azután feldiszipitette a városház tanácstermét örökzölddel, cifra papírral, jól erősen beszapannoztatta a padlót, hogy — sikos ne legyen a padimentom, nehogy valczerban valahogy oronkat törjek be a gavallérok. kik sub rosa legyen mondva, a valczerhez nem igen konyitának, s mikor már ezek mind megörténtek, Kelepes városa nyugodtan nézett a nagy nap elé.

A házi asszony szerepét, hosszas lelki tusa után a szolgabíróné vállalta magára s a szabálány szerrel egész nap a szobák s étkek rangirozásával volt elfoglalva s a lehető legnagyobb igyekezettel fogadni az érkező vendégeket.

Mikor aztán elnök, ülnök, járásbírók, albírók, tisztartók, fiskálisok, postamesterék, közjegyzők, adószedők, ispányok, jegyzők, szóval az egész kis városi „haut-crème“ s az „összes gyöngyfialtság“ mind együtt volt, a szolgabíróné azt sem tudta hová legyen a nagy sziveségtől, síkogattól, futkozott, kért, parancsolt, mosolygott s csak úgy szórta a „kedves“, „édes“ czimeket, mint a hogy batyu-balban a háziasszonyhoz illik.

A cigányok pedig a közben rázendítették a lassú s nagyban folyt a tánc egész a vacsoráig, még pedig minden nevezetesség nélkül, ha csak nem akarjuk felemlíteni azt, hogy a szolgabíró négyes közben ugyancsak szorongatta a közjegyző úde, puha kacsóit, vagy hogy az adószedő már két quadrillet tánczolt a jegyzőnével, s nagyon sokat sugtágbuktak, hogy a tanító ur már kétszer esletta a tisztartókat Marcsájával, s hogy a Miska bácsi épen akkor talált a „credencebe“ toppanni, mikor a fiskális ur egy csinos szobaccizus piros ajkát csipdeste.

A sok polka, csárdás, valzer után végre elérkezett a vacsoráls ideje s a hetke gavallérok, a kényes delnök, kik még csak előbb a másik szobában (azaz pardon a teremben),

tovább a nagyobb községek bírái s jegyzői ezenkívül beválasztattak a bizottságba egyes ügybuzgó megyei bizottsági tagok, s mind ezek czikkileg felhívatnak, hogy a nemes czélú egylet érdekében tegeyenek meg minden lehető igyekezzenek hogy minden községekben fiók egyletek létesüljenek s ezek minél nagyobb számú rendes tagot számlálhassanak, egyszersmind ezen üdvös czél érdekében annak minél nagyobb kiterjedésben felkarolása czéljából a községek lakosaihoz buzditó felhívások intézetnek.

A néhai Molnár Gedeon volt megyei várnagy elhalálozásával megüresedett várnagy mint külön álló hivatalnok megszüntetése s ez állásnak más megyék példájára a különben is szerényen javadalmazott levéltárnoki állással való egyesítése iránt indítvány adtán be, ez egyenlőleg elfogadtatott akként, hogy a levéltárnoknak a várnagy teendői teljesítéséért a volt várnagy fizetés fele vagyis 200 frt fizetés adassék.

Igen hosszadalmas vitára adott alkalmat a közmunka fele részének pénzbeli megváltásából befolyt összegnek mily czélra fordítása, e tárgyban már a mult közgyűlés egy bizottságot küldött ki egy ez irányban készitendő tervezet kidolgozására. Most e bizottság a kívánt javaslatot beadta, s abban, minthogy az eddig befolyt pénzüsszegnek aránylag csekély volta folytán valami nagyobb országos utnak kövli kiépítésére gondolni sem lehet, azt javasolja, hogy ebből a vasutal bíró v. roskok e községeknek az indóházhoz vezető utjai követszenek ki egymásután sorrendben s kezdők el azt Szoboszló városnál, a hol a kedvezőtlen téli időszakban a járhatlan ut miatt a vasuti közlekedhetés által nyújtott előnyökben alig részesülhetni. Ezen indítvány a többségnél, különösen a bősörményi tagok között igen nagy ellenzést talált s egyes módosított indítványok felvetése után ez csakugyan el is ejtetett, s határozattá az lett, hogy a befolyt összegből mindenekelőtt az összes megyei hidak javításának ki, a megmaradó, valamint az ezután befolyandó váltási összeg mikénti felhasználásának terv adására ujjolag egy bizottság küldetik ki, mely ne csak általánosságban, de tüzetes vizsgálódások után nyert indokolt adatok alapján adjon egy részletes tervezetet, figyelemben tartásával annak, hogy nem helyi érdek, hanem az országos utak hálózatába tartozó közlekedési vonalok javítására lesz a kérdéses pénzalap fordítat.

A közigazgatási bizottságnak a közelebbi hónapban tartott ülésekben meg nem jelent tagokról tett jelentései tudomásul vétettek.

A Kaba községi bizottsági tagok sorában egy bizottsági tag elhalálozása folytán keletkezett hézagot Szabó Lajossal lett betöltése tudomásul vétetett.

U. Szabó Mihály közigazgatási bizottsági tagnak erről lemondása elfogadtatván, helyére szavazattöbbséggel Osváth Ferencz ügyvéd Nádudvarról lett megválasztva. A megyei árveszeki elnök által árveszeki nyomtatványok beszerzésére a tartalékalpóló kiutaltatni kért összeg kiutalványoztatott.

Az egészségügyi bizottság által beterjesztett több rendbeli szabályzatok megerősítettek.

A szállodai, kávéházi és kávétermi iparágaknak gyakorlásáról készített szabályok pótlottattak s kinyomtatni rendeltettek.

A megyei háztartásnak 1884. évre országosan czélba tett rendelkezésére vonatkozólag a tisztikar által tett indítvány elfogadtatott, s ez értelemben egy a nagymélt. belügyminiszteriumhoz, mint a képviselőházhoz kerelem intézetni határoztatott.

Az egészségügyi bizottságnak, Szoboszlón

oly idealisan repkedtek, most még idealisabban igyekeztek az evészközöket kezelni, az öreg urak is, kik a szomszéd szobában „pagát ultimóval“ küzködtek, szinten az asztalokhoz siettek, senkinek sem lévén kedve most az egyszerű „ultimó“ maradni. No de volt is azután olyan tányér csörgés, pohár zörgés, hahota, lármá, hogy alig lehetett kivenni a otkat az andalító bus magyar nótakat, melyekkel a zenészek a különben is vig publikumot felvillanyozni törekedtek. Majd megkezdődött a dicséretes, universalis kinalgatás s a titkos kritizálás. A férjek boraikat, az asszonyok, fiatal delnök pedig a süteményeket dicsérettek, kinalgatták lepke módon röpkedve ide-oda a saftos pecsenyekkel s nem egy gavallér részesült azon feledhetlen szeszencsében, hogy a pecsenye-lé a tányér helyett frakkjával jött közelebbi érintkezésbe.

A sültet után, a dolgok rendje-módja szerint az edessegekre került a sor, kosarat természetesen senkimen fogadtott el.

Mikor aztán megettél vagy két libacombot Pirocska, — egy kappan zuzát Juliska, — egy nyul-derekat Mariska, — egy réce mellett Iluska, — három darab tortát Linka, — 5 cukros pereczet Minka, — s isten tudja hány vajis kifit Tinka nagysád kedvéért s megittál vagy két üveg somlait Ferkó bácsi, három pohár villányit Miska bácsi egészségéért, akkor azt mondták hogy: vége a vacsorának, fiatalság tessék felkelni s ujult erővel tánczolni.

Hanem most kezdődött még csak az igazi!

— A cigányok, kiket a gondos háziasszony fülig itetett s a még gondosabb Miska bácsi agyon itatott, „viribus unitis“ kezdték a tüzes csárdásokra, az igaz, hogy a nagyobb néha neki esett morgó instrumentumának s nemcsak az eget, de egy látszott, hogy az egész publikumot bögőnek nézte, no

egy második gyógytár felállítás tárgyában tett véleményes jelentése alapján hosszas vita után a czélba vett gyógytár felállítás elejtetett.

Az idő előhaladása miatt d. u. 1 órakor főispán ur a gyűlést bezárja, annak folytatására a holnapi nap reggeli 9 óráját tűzven ki.

S z i n h á z.

„Az igmándi kispap“

Igértük tegnap hogy a szíre került s igen szép sikert aratott „igmándi kispap“ meséjét is megösmertetjük olvasóinkkal.

Az élénk mulattató darab meseje következő:

Az igmándi tanító, Nagy János uram házából vigan szaladnak ki a parasztyerekek, kik fiatal korukban is már olyan ripkók, mint a falu bármely megett embere. Alig eresztettek ki szájukon a szent ének hangját, alig léptek az iskola udvarára, máris hajbakapák, összeverekedtek. Nagy János uram utánuk jó, és részben feddő szavaival, részben pedig nádpalczával helyre állítja köztük a rendet. Az ősz neptanító álja az egyetlen taneszközt, melylyel valaha birt, nádpalczáját; és átkozta mesterségét, mely amyi sokféle kellemetlenséggel jár. De hát nem tart sokáig az ő szenvedése sem, így óhajj föl, majd csak megsegíti őt is az isten. Hiszen ott van Ferencz fia az egri seminariumban, hol papnak nevelik. A fiu okos, jól tanul és pályáján meg sem áll a püspöki székig.

A mint Nagy János uram hátranez, hát ott látja az ő Peti legényét, ki csak dugdos valamit az ingujja alatt. Elveszi tőle a rejtégetett tárgyat. Hát mit lát? A palinhas üveg, melynek tartalmát Peti meg szokta dezmálni. Hogy ezentul Peti ne merjen hozzányúlni a palinkához, a tanító ur elhatározza, hogy a butellára czédulát ragaszt ezen fölirattal: „vitriol“.

E böles elhatározás után Nagy János uram indul vendégeket hívni, mert gyánlandya Eszti ke magyzi el magát Király Pistával, egy szolgálat nélkül levő várost inassal. Nem valami fényes parthie Eszti kére néve, de hát Nagy János uram menyje, Biri erőnek erejével azt akarja, hogy Eszti ke az ő bátyjához, az említett Király Pistához menjen feleségül, Nagy uram és felesége tehát belenyugodott. Eszti ke meg hiába szabadkozott volna, mert azt csak meg nem vallhatta, hogy Ferenczbe, Nagyké fiába szerelmes, kit Egerbe papágra tanítanak.

Amint Biri épen leckézteti báját, hogy még mindig nem tudta Eszti ke kegyét megnyerni és egyszer is, másszor is csak elutasítani engedni magát a rártartós leánytól; jön Nagy uram haza, örömmel mutatva a levelet, mely fiától érkezett. A fiu azt írja, hogy hirtet vené Eszti ke esküvőjének, ő jelen akar lenni e fontos családi eseménynél, és azért nyomban kocsiá ul és jó háza. A derek szülők, kik imádják gyermeküket, nem tudnak hova lenni örömlükben. Az anya szalad a konyhába lebbenes-levest főzni, mely a fia kedvence-étele. Az apa is fia fogadtatását készíti elő.

Ferencz megérkezik és épen ebédnél van, midőn anyja Biri tudatja a családdal, hogy Eszti ke épen az imént jelentette ki Király Pistának, hogy soha felesége nem lesz. A szülők megdöbbennek és végre megbiznak pap fiókat, hogy azon fölönyel fogva, melyet mint lelkipásztor a leányra gyakorolhat, tudja meg tőle, hogy miért vonakodik Pistához nőül menni.

Nagy fontosságú percz ez Ferenczre: mert ő maga is szerelmes Eszti kére, és már régen el is hagyta a papi iskolát, minthogy rá néve az élet nem bír becskol, ha Eszti ke nem lesz az övé. Kérdezteti tehát Eszti ke

de azért a fiatalság csak cifrázta a csárdást, fergoldott a walzerban; a kikkel meg a terem fergoldott s nemcsak tánczosnók szemében, de az egész mindenségben ezer ez ezer csillag láttak, aléltan heverészték a „korhely szobában“ s édes álmaik középett vajmi keveset törődtek a világgal s annak ezernyi bajaival.

A fiskális ur, meg a doktor ur azonban még mindig az asztal mellett pityizáltak s ropogtatták a cukros süteményeket, természetesen a kis Lajcsiról, meg a Mimiről sem feledkezve meg, kik hosszú argumentális után csak oly fletél alatt maradtak otthon, ha a papa sok süteményt fog vinni haza nekik a lából; de úgy látszott, a fiskális ur, mint a féle jó papa, ura akart maradni igéretének; mert mikor a faradt publicum készüldésével feliasztották kényelmes helyéből, már minden zsebjeit megtölte nyalánksággal s így felfegyverkezve édes mosolyal hagyta ott a mulatók egy részét, a kik világos-viradtig rugdaltak maguk alatt a szappanos padimentumot.

Másnap azután, a dolgok rendes módja szerint, megkezdődött a critica: „Tisztartók fánkja nagyon ziros volt, közjegyzők kappanjá meg sültelen, számtartók malacza szintelen, doctorok crémeje izetlen, no a fiskális testtá meg valódi puffancsok voltak; Miska bácsi boronagyon „émslagos“ volt, Gábor bácsi meg pláne penészes; a szép nagysádnok meg kevés volt a tánczos, azután miféle szedett-vedett tánczosok voltak? A cigányok rosszul játszottak, a cottillon nem ért semmit, Fenyőssy annyira alteralta, hogy ideálja sem volt ott, hogy mindenegyst rosszul rendezett, szóval ezer meg ezer volt a hiba, általános a panasz, csak a fiskális ur dicsérte uton-utólen a feledhetetlen estét, még két hét múlva is jóízben ropogtatta „bureau“ jában az edessegeket, miket a „kis Lajcsinak“ gyűjtögetett össze a batyubálban.

Vén Jóság.

ettől titkolásának dacára megtudja, hogy ő is szerelmes az ő Ferenc bácsijába, és habár ez feleségnél nem veheti, másnak a neje mégsem akar lenni. Ferenc örömeiben megvalja, hogy kilépett a szemináriumból. A boldog pár összecsokolkozik és elhatározza, hogy egyelőre az eljegyzést meg engedik történni; később majd csak akad alkalmuk Király Pistán tudni. De az okos devaj Eszti addig mozgatja ujjait, míg a gyűrű, melyet Pista egyikre rá akar fűzni, földre esik. Ezt az egész jelenlevő asszonyosság rossz előjelnek veszi; erre aztán Eszti egyáltalán nem akarja a gyűrűt elfogadni és másképp nem bírván rábeszélőivel, odaszalad Ferenc bátyjához és karjaiba ájul. A hány vendég van a háznál, mind egy-egy veder vizet hoz, hogy Eszti visszalocsolják az életbe.

Két nap mult el ez esemény óta Ferenc csokolgatja, ölelgeti Eszti kezét a kertben, az udvaron és a ház minden zugában, de szólni nem mer semmelynek sem anyjának, mert tudja, hogy szüleinek minden reménye füstbe megy, ha ő pappá nem lesz és hogy az öregeknek boldogtalanabb perczük ez életben még nem volt, mint a lesz, melyben fiuk szándékát megtudják.

Egy ízben Ferenc meg is próbálja a valómást. Az újságból hevenyében egy benne nem lévő újdonságot olvas föl valami kispapról, ki Egerben a szemináriumot elhagyta. De anyja apja annyira meletálatlanok ama könyvelő kispap tetten, hogy a szegény Ferenc ismét nem mer szólani. (Örülni, hogy elismithatja dugába dől kísérletét.)

Szerencsésje Pestről Igmandra érkezik Lócsár Zsuzsa. „A műveit szobáimban, ki egy ízben már színész is akart lenni, és ki most azért jött, hogy itt fölkeresse Király Pistát, ki szeretője volt és egész csomó levélben házassági ígéreteket tett neki. Ferenc megismeri Zsuzsánát, mert ott, hol Pesten lakott, épen Zsuzsa volt a szobaleány, és őt is az szolgálta ki. A remény ismét erőt vesz a kétségbeesett fiu szívében, ki el is bujtatja Zsuzsát egy melleszobába, hogy kellő időben onnan tanúság tételre kihívassa. Az alkalmas percz csakhamar megis jó. Nagy uram menyé, a fondorkodó Biri, szemrehányásokat tesz Ferencnek, s állítja, hogy ő birta rá Eszti a további ellenállásra. A vita mindinkább hevessébb lesz és Ferenc végre kinyitja a melleszoba ajtaját, behívja Zsuzsát, hogy ez mondja meg Király Pistáról az igazat. Zsuzsa ezt meg is teszi, de szavai hitelt nem találnak, minthogy Király Pista neki nem mint Lászlák Zsuzsának, hanem „az isteni imádkozó Stellanak“ irta leveleit. A megszorult Zsuzsa, hogy szemébe azonososságot kimutassa, viszont Nagy Ferenc urat hívja tanuságul, ki „miután a szemináriumból kilépett,“ náluk lakott és tudja, hogy őt, Zsuzsát, Stellanak nevezgettek. Ferenc szülei le vannak szorítva, kétségbe esnek, midőn fiuk tetéről értesülnek; életük minden gyönyöre, végső reménye oda van. Utóljára szólítja föl fiukat, hogy válasszon köztük és Eszti közé: vagy pappá lesz, és akkor fiuk marad, vagy elveszi Esztiét, és akkor soha többé látni nem akarják. A fiu látván szüleinek végtelen boldogtalanását, térdre borul anyja előtt és megígéri, hogy ismét elmegy Egerbe a szemináriumba, Eszti pedig bosszujában karon fogja Király Pistát és megy vele a plebánoshoz kijelentni, hogy most már köztük minden rendben van. Zsuzsa pedig bosszújával nyegetőzve hagyja el a házat.

Már indulni akar Nagy Ferenc Egerbe, midőn Esztiől hallja, hogy ez Király Pistához megy nézől Kétségbeesik, de mit tegyen? Igéretet tett anyjának, és azt meg akarja tartani. Elmegy uti máháját elkészíteni.

A Peti szolga pedig, ki egy ízben rajta kapta a vén tanító urat, a mint ez a „vitriol“ foliátu palackból egy nagyot huzott, ellopta a palackot és megregegelizik belőle. A hiányzó palinkát vizzel akarja a kútról pótolni, és a palackot egy perczre leteszi. Ekkor érkezik az iskola udvarára meg egyszer Lászlák Zsuzsa, meglátja a „vitriol“ palackot, kezébe veszi. A mérges folyadékot boszujá kivételénél akarja fölhasználni Király Pista nagyon megijed a vitrioltól, s megígéri, hogy inkább kijelenti Esztiének örökös lemondását, csak arcaiban ne essék kár a vitriol által. Ferenc és Zsuzsa elbujnak a hordók mögé és onnan leszik Pistát, amint Esztiétől örökre bucsút vesz. De Esztiével nem lehet ilyen könnyen elbújni, tüzes szemével és édes beszédével csakhamar újra megbűvölte Pistát, ki is, a helyett, hogy kijelentene lemondását, térdre borul előtte és újra szerelmet vall neki. Híjába dobogtat Zsuzsa egy fadarabbal az egyik hordón, hogy Pistát elhatározására emlékeztesse, Pista nem lát, nem hall, és elbűvölve esküszik örök hűséget Esztiének. Zsuzsa tovább nem állhatja, kirohan a hordók mögül, és kiszabadulván az utját álló Ferenc kezébe, a szokni indult Pistának szemébe önti a vitriolnak vélt folyadékot. Pista jajtására összeszalad az egész háznép, szánakozik a szegény Pistán, míg végre Nagy János uram fölisméri a földön heverő palackját, és tudtul adja, hogy Pistának semmi baja, mert amit szemébe öntöttek nem vitriol, hanem palinka.

Eszti és Ferenc ismét magukra maradnak. Nagyon el vannak keseredve. Ferenc kéri szeretőjét, hogy várjon még vagy öt esztendőig, akkorára majd csak sikerül a papi pályát odahagyni, s aztán majd elveszi feleségül, ha pedig nem, akkor együtt fognak meghalni. A hamis Eszti rábírja Ferencet hogy írjak meg köcsösösen egymásnak az ígéretet egy-egy levelepapírra „emlékeztetőül.“ Ez meg is történik. Midőn a szüleinek tádomására jut fiuk ez újabb ígérete, többé nem ellenzik fiuk házasságát, és gyermekeik boldogságának fejeben bele nyugosznak sorukba. Király Pista pedig beváltja szavát és

elveszi Zsuzsát feleségül, nehogy másodszor igazi vitriollal öntessék arczon.

Irodalom és művészet.

○ A „Feldőlés“ Pulszky Ferenc vigjátékáról igen eltérőleg írnak a lapok. Egyrésze dicsére, másrésze levágja a sárga földig. Ez utóbbit különösen a függetlenségi lapok teszik.

◀ Az öreg béres“ György Vilmos új népszínműve a népszínházban igen csokély tetszésben részesült. A darab nem marad meg állandó darabnak.

± A pragai cseh nemzeti színház társulata azzal a kéressel fordult Nagy Vincze népszínházi segédrendezőhöz, hogy az ő számára sziveskedjék magyar „minta drámákat“ kijelölni, mert azokat színe akarja hozni. Mint a társulat igazgatója írja, két darabot már ők maguk kiszemeltek: az egyik „Bankban“, a másik a „Cira nyomorúság“ Egyelőre e kettőt fogják színrehozni, még pedig (az új nemzeti színház legvégn) ideiglenes színházukban.

◊ Jókai „Arany ember“ -e olasz nyelven Grelich Ernő Fiumében Jókainak jelesebb regényét olaszra fordítja. Megkezdte az ötkötetes „Arany ember“ -rel, melynek első füzetét 1882. január havában fog megjelenni Mohovich Emidio kiadásában. A füzetek 32 laposak lesznek, minden tíz napban megjelenik egy füzet.

◊ Csiky Gergely jelenleg egy népszínművet ír a népszínház számára, mely februárban fog színre kerülni.

◊ A „Pesti Hírlap“ 10 drb. aranyat tűzött ki egy tárcza dolgozatra. Határidő január 15.

Napi hírek.

— Lapunk barátait úgy helyben, mint a vidéken tisztelettel felkérjük, hogy akár üzleti, gazdasági, vagy a társadalmi élet bármely fontosabb mozzanatairól bennünket értesíteni sziveskedjenek. Feltevéstünknek, hogy a vidéki legteljesgőzöttebb ügyeknek is megfelelő lapot szolgáltatassunk a t. közönség kezébe, csak is így leszünk képesek megfelelni, ha magat a közönséget is tekinthetjük első sorban munkatársunknak.

— A kereskedelmi tanácsot tombolavendéglőre, mely holnap, szerdán, f. hó 21-én a „Korona“ vendéglő dísztermében megtartatik, a rendezőségűl következők értesítést vették: 1) Tombola jegyek ára 25 kr., a belépti jegyek ára 1 frt személyenként. Belépti jegyek mellé tombola jegyek nem adnak. 2) A jótékony czei iránti tekintetből felülfizetések közönséget illetik s hírlapilag nyugtaztatni fognak. 3) Jegyek előre válthatók Szepesty és Kerekes, továbbá Rott S., Beke László, ifj. Csáthy Károly ur útleiben s este a pénztárnál. Az estély kezdete 8 órakor, a kisorsolás pontban 9 órakor kezdődik. 4) A tánctermekben résztúbiztonsági, de főleg a hölgy közönség iránti gyöngédség tekintetéből, a szivarozás u m engedtetik meg Erre nézve a külön berendezett ettermi helyiségek szolgálnak. 5) A rendezők jelvények csak szalag csokor 6) A tánc a tombola játék befejezése után kezdődik, a talp alá valót Oláh Józsi kintűn zenekara huzza. — Utólagos értesítésük szerint a nmgu pénzügyi m. k. miniszteriumtól mai napon leérkezett az engedély a nyemény s lottó adó (20%) elengedése tárgyában, más irányban pedig azt hallottuk, hogy a kereskedelmi m. k. miniszterium köréből is lesz vendége ezen estélynek és pedig a városunkban többször megfordult és közkedveltségnek örvendő osztálytanácsos dr. Herich Károly ur.

— Előleptetés. Tóth István és Lófkovics Márton helybeli ifjak, kik egy éves önkéntesi kötelezettségüknek a mult évben tettek eleget, itt Debreczenben tartalékos hadnagyokká lettek előleptetve.

— Protestáns magyar egyház New Yorkban. Keskemethy Ferenc lelkes buzgólkodása folytán magyar protestáns egyházi gyülekezet jött létre New-Yorkban. Az Amerikába kivándorolt magyar családok közül már eddig 45 család csatlakozott ehhez. Eszterházy P. O. áldozatkészségéből már egy ideiglenes templom is nyert a gyülekezet, s a napokban tartatott az első magyar istentisztelet Amerikai földön. Keskemethy ur buzdítására a tagok közt templomi dalárda is alakult s nemsokára egy magyar iskola is megnyílik.

— Az iskolai év első időszaka ma záródott be a ref. főgymnasiumban, s most már a tanuló az elért eredményről szóló „értékelővel“ haza térőben vannak a szülei házához. E bezáródott időszakot gr. Dégenfeld Imre egyházker. főgondnok ur tette sok tanuló előtt emlékeztetéssé, gondoskodván szegény fiuknak karácsonyi ajándékul, kinek ruháról, kinek tandijáról, kinek ebédjéről. A nemes gróf ugyanis zsinati napdíjából 190 forintot ajándékozott szegény gym. tanulók segélyezésére, mely összegből egy fü havi kosztal, hat fü egy-egy félévi tandíjnak megfelelő összeggel, mintegy 30 pedig ruhanevel segélyezettett. A ruhákat a Szondy Zsuzsanna-féle alapítványból beszerzetekkel együtt mult szombaton délután osztotta szét a gym. igazgatóság jelenlétében főtiszt, és ngos püspök ur s az iskola helybeli főgondnoka tek. Sáp Sámuel ur. Megható volt látni a sok örömteljes gyermek arcot, s önkénytelen fadakt fel az ajkon az őszinte kívánat: áldja meg az Isten a nemes szívű jöltevéket, kik annyi szükségét szüntetnek meg s annyi szomorú gyermek arcot derítenek fel. Sajnos, hogy azon szegény tanulók, kik most ünnepre

haza nem mehetnek, még csak ebédet sem kaphatnak a főiskolától. Nagyon szép lenne, ha akadnának köztünk oly lelkes emberek, kik ezeket legalább az ünnepnapokon asztalmorzsaikkal részeltetnék.

— Esküvő. Gelléri Mór hírlapíró az országos magyar iparegyesület titkára, vasárnap déli fél 1 órakor vezette oltárhoz Schön Regina kisasszonyt, az izr. hitközség dohány-utcai imaházában. Násznagyok voltak: Zichy Jenő gróf és Csávolszky Lajos orsz. képviselők.

— Erdekes új találmányt volt alkalmunk látni, mely különösen alkalmas karácsonyi és újévi ajándéknak. Ez egy óraláncra is akasztható medallion, melynek belsejében stampiglia van alkalmazva, úgy hogy az illető bárhol és bármely perczben lenyomhatja nevét. — E medallionok, melyekből igen csinosakat és olcsókat láttunk készülni nikkeltől is, ezüstből is és Lófkovics J. általános bazárjában (a megyeház mellett) rendelhetők meg.

— Albrecht főherceg elájulása. A decz. 8 ki borzasztó est egyik igen érdekes epizódja a következő: Albrecht főherceg a katasztrófa estéjén a Karlszínházba kocsizott; utközben észreveszi a tűz vörösségét az égen, s odahajtat. Jelentést tétet magának a rendőrséggel, s ez a jelentés megnyugtatólag hangzott. — Ekkor hirtelen egy közös hadseregbeli kapitány rohan ki az égő színházból, szétépett egyenruhával, kard nélkül, egési sebekkel borítva. A főherceg magához hivatja őt, s jelentést kér. A kapitány rögtön felfedezi a borzasztó válot, mire a főherceg elájul. Egy tábornok, azonkívül a rendőrség — a helyett, hogy a szenvedő menekültnek segítségére lett volna — szigorúan megfede a tisztelet, amiért a főherceget „alaptalan“ híreivel felizgatta. A főhercegre azért is lesújtólag hatott a kapitány jelentése, mert egy leánya évekkel ez előtt vigyázatlanság következtében elégett.

— A Guiteau-pör, mint Washingtonból írják, napról-napra botrányosabbá lesz. Még mindig akadnak tanuk, kik a merénylő beszámithatlan állapota mellett tanusodnak. Guiteau szemtelen magatartása minden fogalmat felülmúl. A tárgyalás einökének Korkhillnak többek közt ezeket mondotta: Az amerikai népnek egyhangú véleménye az, hogy őn számár: Ez az ur pedig (dr. Spitzka tanu) becsületes ember, mit őn is beláthatna, ha nem volna olyan vastag a koponyája. Egyik orvos hoz pedig, ki a beszámithatlanság mellett tanusodik, e kérdést intézte: Orvos! azt kérdem öntől, ha valaki egy nyomás által, melynek nem állhat ellent, merényletet kényszerül elkövetni: esznel van vagy nincs? Tanu: Ha be van bizonyítva, mindentere örültség. Erre Guiteau eléglül arccal mondá: Ez az én eszem egyenesen; most tessék szünetet tartani (ezt az elnöknek mondta), mert éhes vagyok. És csakugyan a tárgyalás megszakadt, hogy Guiteau ur éhes gyomrának elégtelt adjon.

— A megölt czár szelleme. Nem rég az összes lapokat bejárta az a hír, hogy a szentpétervári székesegyházban a megölt czár lelke minden éjjel kísért az ott álló örök előt A kísértetes historia most igen természetes megoldást nyert. A kérdéses czárlelkét ugyanis segédeivel együtt elfogták még pedig egy bányászakadémiai tanulóknak és hat társanak szemlélésében. Az ok, amiért ezek „kísértettek“, a következő volt: Jámber orosz udvari körök azt a szándékot táplálták, hogy a megölt czár avatassék a szentek sorába. Ezt a forradalmi párt nem akarta megengedni, s minthogy az orosz középnevelés a babona van elterjedve, hogy a bűnös lelkének haláluk után sincsen nyugtuk s a földön kéntelenek kóborolni: néhány tagját megbizta a meghalt czár kompromittálásával, oiy módon, hogy szellemének megjelenése által őt bűnös ember színében tüntesse föl, s az így felizgatott tömeg által lehetetlenné tegye a szentté avatást.

— Rablás a templomban. Szabadkán történt. Szerdán 14-én reggel a sekrestyész templomnyitáskor észre vette, hogy a Bold. Szűz szobrát magába záro szekrény ajtajának felső része be van zuzva s a szobor nyakán függött pénzdarabok eltűntek. — Ugyanakkor jobban vizsgálódván, észrevette, hogy a szekrény ajtaján bicskával fereszetés nyomai vannak. Minthogy pedig az ajtó felnyitása nem sikerült, a gaz a könnyebb módot választotta, betörte az ajtó felső ívtagláját s a nyílson át szedte le az említett ékecségeket. — Ugyancsak a Szent-László-társulat javára szánt adományok befogadására kitett persely is fölőrtve találatot s tartalma — három krajczár kivételével — elvitetett. A tettesnek nagyon kellett étnie, különben a három krajczárt sem hagyta volna ott s a Bold. Szűz szobor fején levő értékes koronát is elemelte volna, a mi nem történt, miből némileg következtethető, hogy a tettnak nappal kellett elkövetnie, kit érjen a gyau? nem lehet megállapítani. A mondott s a reá következő és megelőző napokon a templomban dolgoztak egy ács vezérlete alatt napszámok többen, kik a templom falait a portól s pókhálótól tisztogatták, közülük követte-e el valaki e bűnt egy folgyelet nélküli perczben? természetesen még nom tudni. A vizsgálat erélyesen foly.

A közönség köréből.

Debreczen, decz. 20. A tűzveszély ellen a színházakban különböző rendszabályokról volt szó, a melyek részint a tornácok kivilágítására, részint pedig a kivetető utak tágtására vonatkoznak. Egyről azonban még eddig szó sem volt, t. i. a füstnek a lehető leggyorsabb elvezetéséről; már pedig épen a bécsi szerencsétlenség mutatta meg legtisztábban, hogy a karzati nép mily hamar megfult.

Ez tehát azt bizonyítja, hogy a veszély elhárítása végett első sorban a füstnek kell utat nyitni, hogy ez kifelé tudhasson és ne legyen kénytelen a lépcsők felé huzódni, a hol az emberek menekülni kívánnak.

Ezen czélból ajánlatos lenne a színpad, vagy pedig a nézőter felett utat nyitni a füstnek, hogy az a szabadba menekülhessen, hogy pedig ez egy már felépült színháznál mi módon volna kivihető, arra nézve, úgy hiszem, hogy szakértők fognak utat és módot találni.

Dr. Vadródi Viktor.

Legújabb.

A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. (A Magyar távirati iroda eredeti sűrűnyei.)

Szeged, decz. 20. (Érk. d. u. 2 ó.) Aradcsanádi vasút közigazgatási bejárása Aradtól Szegedig megtörtént. Egész nap értekezletet tartottak a városházán a kormányhatóságok, társulatok és az érdekelt vidékek küldöttjei. A vasutvonal irányra megállapítottat s az eredeti szervezettől nem történt eltérés, csak az új szegedi indóház hozatik beljebb 60 méterrel, a temesvári országúttól a töltés felé. A Szarazér szabályozása tárgyában holnap nagy érdeklő értekezlet tartatik, melyet Horváth Gyula miniszteri biztos hívott össze. Az érdekelt vidékek s az összes árammentítő társulatok küldöttjei s a nagy birtokosság vesznek részt az értekezletben. Nagyszabású munkák tervei, melyek az Alföld vizhajlál gyökeresen segíteni fognak, s Horváth Gyula naoyérdeklő jelentése ma közszemlére voltak kitéve, mit az érdekelték tömegesen szemlélték.

Székelvudvarhely, decz. 20. (Érk. d. u. 2 ó.) Udvarhelymegyei alakuló takarékpénztár részvényei tuljegyessítették, a társulat még 500 részvnynt kénytelen kibocsátani. Az intézet jövő év jan. 15-én kezdi működését.

Eperjes, decz. 20. (Érk. d. u. 2 ó.) Bánó József előterjesztést tett a népmagyarositás érdekében a nagy választmányak.

Karlovicz, decz. 20. (Érk. d. u. 2 ó.) A megejtett patriarcha választásnál 53 képviselő Zivkovics püspökre, 11 Angyelicre szervezett. A jegyzőkönyvet a küldöttség nyújtotta át a cseh királyi biztosnak. A küldöttség vezetőjn Maximovics választási elnök, beszédében hangsúlyozta, hogy a congressus azért választotta Zivkovicsot, mert a trón és haza iránt való törhetlen tisztelete és az egyház jöleté körül tett fáradozásai által kiérdemelte a szerb nemzet bizalmát. Miután pedig még a legjobb korában áll, képesnek hiszik, hogy szellemének, behibonyult erejével és ismert erélyével s a nemzet bizalmára támaszkodva a metropolita teendőit közmegelegződéssel fogja vezetni. Maximovics elnök felkért a kir. biztos, hogy eszközölje ki a választásnak legfelsőbb helyen való jóváhagyását. A kir. biztos átvette a választási jegyzőkönyvet és a legfelsőbb határozat leérkezéteig elnapolta a congressust.

Bukarest, decz. 20. (Érk. d. u. 2 ó.) Ali Nizami berlini küldetésének nagyfontosságú politikai jelentőséget tulajdonítanak, melynek a rendjel átadás ürügyül szolgált. Hiszik, hogy miután a berlini küldetés ikerét biztosnak tekintik, hasonlót fognak Péterváson is megkísérteni.

Felolós szerkesztő: Vértési Arnold. Főmunkatárs: Karczag Vilmos. Kiadó: Kutasi Imre.

Ritkán van alkalmunk jobbat, és a légszuszvilágítást használó közönségnek alkalmasabbat figyelmebe ajánlani, mint a jelenben városunkban tartózkodó Meusehik ércgyáros gaz-égőt, melyen a légszusznek nemcsak nagyobb fényt de a lángnak nagyobb terjedelmet is ad. Tekintve, hogy ezen czelszerű gaz-égők igen jutányosak, melegen ajánljuk kávéház, és vendéglő tulajdonosok, úgy magánosoknak és kereskedőknek is, annál inkább mivel nevezett gyáros csaknem egész magyarországot nagyobb városait beutazta s gaz-égőivel mindenütt a legnagyobb elismerésre tett ezért. — Ugy szintén már helyben több mint 50 bizonyítványt nyert. Megtekinthető több helybeli kereskedésben, va mint Kutasi Imre könyvnyomdájában. Gaz-égők dolgozó egyéneknek, és termekben gyer-tya alakban cseszével.) Meuschik lakik a „Bika“ vendéglő 15-ik számú szobájában.

Arverési hirdetés.

A nehai Molnár György hagyatéki csodtömege és öz. Molnár Györgyné közös tulajdonát képező, a kis-kágyai 184 sz. tjkben 265 h. r. sz. a. irt egész szőlőbirtok szüretbeli edények és egyéb ingóságokkal együtt a f. 1881. évi december hó 30-án d. e. 10 órakor mint második határidőben Kis-Kágya községében nyilvános árverésen el fog adatni.

A szőlőbirtok a rajta levő pajtaépítéssel, istállóval, borházzal egy 40 méter hosszú kőpinczével, egy másik kölejtű földpinczével és egy kuttal együtt 4500 ftra van becsülve, azonban a fenti határnapon ezen becsáron alul is a legtöbbet igérőnek eladatik.

A részletes feltételek és egyéb tudnivalók felől értesítést bárkinek készséggel ad Dr. Kemény Mór ügyvéd mint neh, Molnár György hagy. csodtömegeinek gondnoka. Debreczenben piac 1899 sz. a.

S ó s - borszesz

Bárvárt Károlytól
valódi minőségben, eredeti árakon kapható Debreczenben
CSANAK JÓZSEF kereskedésében
mint egyedüli főraktámban:

Ezen hatóságilag engedélyezett kitűnő háziszser, mely a szege di országos kiállításon éremmel a székesfehérvári kiállításon ezüst éremmel lett kitüntetve, különösen jó gyógyhatást eszközöl: reuhma, csusz, szagatás, fagyás, fej, fog-, és fül-fájdalmak s szemgyuladással, ezenkívül fogtisztító szerül is igen ajánlható, a meny nyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti s a szájból minden kellemetlen szagot eltávolít.

Utánzások meggátlása végett alább látható czimlapomat mely minden egyes üvegre ragasztva van, a budapesti kereskamaránál 100/1875 szám alatt mint védjegyet bekebelez tettem.

tisztelettel
BÁRVÁRT KÁROLY.
Budapest IV. ker. Nagymező-utca.
(20) 17-?

e védjegyet különös figyelembe vételre ajánlom

Mint gyógymód minden időben használható.

VALÓDI WILHELM

Mint gyógymód minden időben használható.

köszvény és csúz ellenes
VÉRTISZTÍTÓ-THEA

(vértisztítószer köszvény és rheuma ellen), mint egyedüli és biztosan ható vértisztítószer van elismerve.

Engedélyezve a cs. kir. udvari iroda 1858. december 7-iki határozata szerint.

Eredménye bizonyos, hatása kitűnő.

Cs. kir. ő felsége által a hamisítás ellen védett. Bécs, 12. máj. 1870.

Ez a thea az egész szervezetet tisztítja; mint semmi más thea, a test minden részét átjárja és belső használat által minden betegségre hajlandóságot elkerget a test belsejéből és a működés biztos s hosszan tartó.

Alapos gyógyítása a kö-zvénynek, rheumának, gyermek lábának és meg-rögzött bajnak; valamint a sebnek és más testbőrön jelentkező betegségeknek, pattanásnak akár a testen, akár az arcon és syphilis kiütéseknek.

Feltűnő kitűnő eredményt mutatott a thea a máj és lép bedugulásánál, va-lamint a hámorroides állapotoknál, sárgaság, erős ideg- és derékfájdalmaknál és gyomorerőltetéseknek, albedugulásoknál, polutióknál, férfi elerőtlenedéseknek, stb.

Szenvedéseket, -skropholus betegségeknek és mirigydaganatoknál, a thea tartós használata után gyógyít.

Egyedül valódi afakban csak **Wilhelm Ferencz** gyógyszerésznél Neun- kirchenben kapható.

Egy csomag 8 részre osztva, az orvos rendelése szerint készítve hasz- nálati utasítással 1 frt., csomagolás és bélyeg 10 kr.

ÓVÁS. Minden hamisított vásárlást kikerülendő, **WILHELM-féle** köszvény és csúzelles thea kérendő, mert hasonló jegű, de név nélküli hamisításokat is árulnak, melynek megvételétől óvom a közönséget.

A Wilhelm féle köszvény és csúzelles vértisztító thea kapható: Debreczenben: Kupfer József fűszerkereskedésében. Budapesten: Török József gyógyszerertárban, Thallmayer A. és társánál. Csabán: Biener B.-nél. Egerben: Köllner Lőrincz-nél. Nagyváradon: Janky Antal-nál. Gyöngyösön: Mersits Nándor-nál, Miskolczon: Ujházy Kálmán-nál. Nagy-Bányán: Haracek F. néi Nyiregyhá- zán: Pitscher Gyulánál. Sátoralja-Ujhelyt: Teutsch József-nél.

Számos tekintélyes német és osztrák, sveitzi orvos, továbbá számos orvosi szaklap egyező véleménye alapján, a Schaffhausenben lakó Brandt Richard gyógyszerész által sveitzi gyógynövényekből készített sveitzi labdacokat, melyek szerencsés összetételük folytán a nélkül, hogy a test ártalmára volnának, minden esetben, a hol gyenge szék- letetel, epe és nyak-kiürítések, vérizsztatás, az egész emésztőszer- vek élenkítése, erősítése kell mint biztos, fájdalom nélkül ható olcsó gyógyszer, mindenkinek legmolegobban ajánlhatjuk.

Vételkor Brandt Richard gyógyszerész sveitzi labdac-ai ké- rendők, melyek bádogszelenczében adának és pedig 50 szem 70 kr. és kisebb próbadoboz 15 szemmel 25 kr. o. ért. A valódi sveitzi lab- da csak minden szelenczén a fentjelzett rajzjegy van fehérsvetzi kereszt vörös mezőben, a készítő névaláírásával. — A használati utasítás dr. Rothschnek V. Emil és Veseey Viktor gyógyszerész uraknál ingyen kapható.

Alsótést sérvszendvedőknek.

G. Sturzenegger, Herisban (Schweiz) sérvkenőcset a legjobban ajánlja. Ezen kenőcs nem tartalmaz semmi féle káros anyagot s gyó- gyít még egész régi sérvszendvedéseket, ugyszinte anyabetegeket is. Edényekben kapható, használhatóságának leírása mellett 3 fl. 20 xr. úgy G. Sturzenegger-nél, valamint az utób megjelölt raktárak által. Számos bizonyítványok, tartalmukban a következőkhez hasonlóak, bárki által ná- lunk beláthatók.

10. Aláírás ezenal bizonyítom, anélkül, hogy fellettem volna szándé- ra, hogy azon sérvkenőcs melyet Sturzenegger úr Herisbanól átadott, kitűnő egy kenőcs. Így, hogy 2 órányka által egy kettős sérvből lokalitáson kigyógyultam, és azóta minden nehéz munkát elvégezhetek.
Rothschek, Rt. Bern.
Igazi Józ, hatóságú útsester.

Kapható Budapesten **Pataky Károly** gyógyszerertárban, nagy korona utca 23. sz. a.

BUNDÁK es KARMANTYUK.

ŐSZI es TÉLI idényre
dú-an felszerelt

NŐI DIVAT-RAKTÁRÁT

ajánlja
THALVISER ALAJOS,
DEBRECZEN, czegléd utca 2. sz.

Egyszer-mind elvállal mindennemű
női ruhák es felöltők elkészittetes
a legújabb divat szerint, igen jutányos árban.

GYÁSZRUHÁK

bármily nagy mennyiségben öt forinttól felfelé 8 óra a att készittetnek el; e munkák vezetésére oly szakférfi lett rendel- kezem, a ki ezen a téren bécsi es budapesti legelőkelőbb hasonnemű üzletekben legjobb sikerrel működött.

ŐSZI es TÉLI FELÖLTŐK.

Figyelmeztetésül hölgyeknek.

Hölgyekré a halvány, szinetlen ki- nézés, elsoványodás, fej-, keresztcsont- es gerinczfájdalmak, búzós kilehelés, a hajak kihullásának természetlenség stb. stb. oko- zója legtöbbször a fehérfolyás (Lencorrhoe.)

Kívánatra küldeményezek én egy, a főnebbi bajok ellen már számtalan eset- ben fényesen bebizonyult szert; ez sem bevenni, sem befecskendeni való, csak egy egyszerű ártalmatlan kényelmes eljárás, melynek folytán legfeljebb 10 nap alatt — a legtöbb esetben — tökéletes kigyó- gyulás az eredmény s a betegség minden fokában felhasználható.

Ára 3 frt. o. é. készpénzben vagy utávéttel.

Megrendelési cím:
Stenner Frigyes,
gyógyszertár „az orosz fánhoz”
Bras-óban (Erdély)

Mária-celli GYOMOR-CSEPPEK,

jelcs hatású gyógyszer a gyomor min- den bántalmat ellen,

s felemlulhatatlan az étvágyhiány, gyomor- gyengeség, rossz szaga leho- let, szelek, savanyu felhifo- ges köllika, gyomorhurut, gyo- morégs, huykókópzódás, túlságos nyálkakópzódás, sárgaság, undor es hányás, fofajás (ha az a gyomor- ból ered), gyomorgöcs, székszorulás, a gyomornak túltelhettsége étel es ital által, gilisztá-, lép- es máj- betegségek, aranyeres bantalmak ellen.

Egy üvegcse ára használat utasítással együtt 35 kr.

Kapható Debreczenben Dr. Rothschnek Emil es Gölti Nándor urak gyógyszerertárban, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerertárban es kereskedésében.

Kö-ponti szétküldési raktár nagyban es kicsinyben
Brady Károly,
az „óranagyához” címzett gyógyszerertárban
Kremzierben, Morvaországban.

BERGMANN

kátrány-kéng szappana

sokkal hatásosabb a kátrány-szappannál, okvetlenül megsemmisít mindennemű bőri- ztátlanságot es a legrövidebb idő alatt tiszta, vakító fehérségű bőrt idéz elő. Kapható darabonként 40 kr.-jával dr. Rothschnek gyógytárában helyben.

133. szám.

Budapesti gőzmalmlisztek
árjegyzéke
kötelezettség nélkül,
CSANAK JÓZSEF
lisztkereskedéséből
DEBRECZENBEN.

Készít és z. fizetés mellett.
Egész zsák vételnél 5% engedmény.
Zsákok súlytartalmá (A=81, 85kg; B=75kg; C=70kg)

SZÁM.		100 k.
A	Buzadara nagy-zemű	25 60
	apró	—
C	közép szemű	23 80
0	Királyliszt	24 80
1	Lángliszt	24 —
2	Montliszt	24 20
3	Zemlyeliszt 1-ső rendű	22 40
4	2-od rendű	21 50
5	Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	20 90
6	2-od rendű	19 90
7	Közép kenyérliszt 1-ső rendű	19 10
8	2-od rendű	17 60
8 1/2	Barna kenyérliszt	16 40
8 3/4	12 90

Debreczen 1881. 10v. 1.
Buzadara A. és C. 25 kilós ingyen zacskókban.

Üzlethelyiség váltotatás!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy Debreczenben, a kenyér-pia- czon, Szentesy István házá- ban, a volt Kiss Samuné bor- es kávé-üzletét által vet- tem s a kor igényei szerint berendeztem szept. hó 21-én, azaz szerdán a n. é. közönség rendelkezésére bocsátom. — Azon megtiszteltetés es párt- fogás, mely több éveken ke- resztül nyilvánult irányom- ban, teljes reménnyel tölt el ujonnan nyitandó bor- es kávé-mérésem jövője felől. Azon leszek, hogy a közön- ség kívánalmait minden te- kintetben kielégithessem. — A nap bármely szakában friss es izletes ételekkel is szolgálók.

Kiváló tisztelettel
őzv. Roth Jánosné.